

Posudek oponenta diplomové práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor závěrečné práce: Petr Bláha

Název závěrečné práce: Politické tlaky na realizaci sociální práce v organizacích a jejich dopady na práci s klienty

---

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Práce si klade velmi zajímavý cíl, nebojím se konstatovat, že i odvážný. Zaměření tématu a cíle jde do jedné z nejpodstatnějších otázek teorie (a praxe) sociální práce, tedy hájení zájmů klienta i reformu prostředí. Cíl práce považuji za nosný a v rámci možností diplomové práce také za zjistitelný (což závisí na „konceptualizaci/uchopení pojmu „politický tlak“ v teoretické části (viz níže v posudku).

Hodnocení struktury práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Z hlediska strukturální výstavby textu nemám žádné výhrady. Práce obsahuje všechny hlavní náležitosti. V rámci rozdělení pozornosti (kvantum textu) mezi teoretickou a výzkumnou/praktickou část se mi jeví teoretická východiska jako relativně velmi stručně uvedená (viz bod posudku níže).

Hodnocení teoretické části práce:

A B C D E F

Odůvodnění: V teoretické části se autor pouští do (v podstatě) vlastní konceptualizace celého tématu politických tlaků na výkon profese. Zde vyvstává problém v určité nejasné hranici mezi tím, co jsou skutečně „tlaky“ ve smyslu aktivní strategie ovlivnit jednání jednoho aktéra druhým (moc) a tím, co je pouhým okolním (vnějším) prostředím, které klade výkonu profese své překážky. V druhém případě by se tak nabízelo využít např. v managementu běžně používaného konceptu PEST analýzy a hovořit o vnějších omezeních (politických, ekonomických, sociálních i technických) neutrálně a podrobit je rozboru. Autor však spíše tíhne k prvnímu pojetí, což jej nutí zvažovat i aktivní strategie. Oporou se do jisté míry stává Musilův koncept kontroly podmínek a výkonu SP. Celkově je téma natolik vnitřně provázané, že z textu nevyplývá jednoznačné stanovisko autora k pojetí „politických tlaků“ pro účely této práce. Nicméně i tak je zpracování teoretické části textu dobré a svědčí o přemýšlivosti autora a faktu, že se „nebojí“ i témat, která nemohou být zpracována pouze popisně.

Teoretická část je tedy spíše stručná, ale oceňuji, že se zabývá jednoznačně a cíleně podstatou zvoleného problému a „neodbíhá“ k tématům jen volně souvisejícím, které by bylo možné zde považovat za redundantní.

Hodnocení metodické části práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Celková volba výzkumné strategie je namístě. Kvalitativní výzkum v této oblasti je žádoucí. Za dílčím způsobem problematiky považuji např. používání sousloví „finanční politické tlaky“ v prvním dílčím cíli (viz jinak běžné oddělování finančních a politických okolností fungování organizací). Rozumím účelu zavedení

tohoto „krkolonného“ spojení, přesto by pro mne bylo akceptovatelnější vyjádření opisem, ve smyslu politické tlaky skrze ovlivňování finančních zdrojů.

Metodická část práce se jeví dobře připravená, nechybí reflexe etických rizik.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F

Odůvodnění: Úvod kapitoly 3 by mohl být bez problémů prezentován jako jedna z dílčích kapitol teoretické části, jelikož si zde autor pouze „připravuje půdu“ pro vlastní interpretace a samotnou interpretaci zjištění v ní ještě nenajdeme. Ve zbytku interpretační kapitoly je vidět snaha autora zachytit pokud možno dostatek kontextu z výroků respondentů.

Nejobsáhleji je řešena pasáž o zmíněném „politickém finančním tlaku“. Zde je uvedeno velmi mnoho zkušeností a dílčích postřehů oslovených respondentů. Kapitole nelze upřít snahu o zachycení „barevné“ reality a nezužování reality do snadno uchopitelných závěrů. Přesto mi v textu (strany 35 – 49) chybí jednoznačnější interpretace toho, co je skutečnou strategií aktérů (aktivním politickým tlakem) a co je celkovým systémovým omezením ve financování, kde např. nemohou být vidět meziregionální rozdíly).

Zajímavé je konceptuálního pohledu, jak autor pracuje s pojmem „politický tlak“ v DC4. Zde je jednoznačně chápáno jako „politický tlak“ i to, že odpovědní aktéři nekonají (nemají angažovaný přístup) – viz strany 71 – 74.

Samotná zjištění jsou zajímavá a interpretační část se opravdu snaží jít do hloubky fenoménu.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění: Cíle práce je možné považovat za naplněné, byť je pochopitelné, že takto složité téma je opravdu velice těžké „udržet na uzdě“, držet se jasné linie výkladu a neskloznout ke snaze učinit výčet všeho, co může hrát roli v realizaci sociální práce. Závěry tak do určité míry postrádají údernost a jasné strukturování sdělení. Přesto je text velmi dobrým a obohacujícím čtením.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Bez připomínek.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F

Odůvodnění: Velmi přínosné jako teoretický text i jako pohled z praxe (skrze výroky respondentů). Tento text by stálo za to „přetavit“ do podoby stručnějšího a údernějšího sdělení v podobě kratší stati a publikovat ji.

Další připomínky: Nejsou.

Otázky k obhajobě:

- Dokázal by autor u obhajoby stručně svými slovy vymezit jak bylo chápáno sousloví „politické tlaky“ pro účely vypracování této práce?

- Bylo by podle autora možné nějak smysluplně nahradit v DC1 jím používaný pojem „finanční politické tlaky“?

Celkové zhodnocení práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Na práci oceňuji teoretický přínos a fakt, že se zabývá tématy, která jsou jádrem „výkonu“ sociální práce jakožto celé profese. Práce splňuje veškeré formální náležitosti i obsahové požadavky kladené na tento typ závěrečné práce.

V Hradci Králové dne 20. 12. 2018

PhDr. Martin Smutek, Ph.D.

podpis oponenta